

А К А Д Е М І Ч Н А ПАНОРАМА

Інформаційне видання Національного університету «Києво-Могилянська академія» Березень 2006

Лауреати професорських стипендій

На нинішній Академічній конференції НаУКМА оголошено імена лауреатів щорічних Професорських стипендій на 2006/2007 навчальний рік, засновані стипендійними фондами з Канади.

Стипендію ім. Юліана Винницького для професорського викладацького складу кафедри біології Факультету природничих наук (фонд Івана, Іроїди та Михайла Винницьких) отримав Максим Антонюк, доцент кафедри біологічних наук, кандидат біологічних наук.

Лауреатом стипендії ім. Ореста Турчина для професорсько-викладацького складу кафедри соціології Факультету соціальних наук та соціальних технологій (фонд Марти Турчин) став Олександр Виноградов, доцент кафедри соціології, кандидат психологічних наук.

Стипендію клубу Козбілд для професорсько-викладацького складу Факультету правничих наук (фонд клубу Козбілд) отримала Мирослава Антонович, доцент кафедри загальноправових наук, магістр права, кандидат філологічних наук.

Роксолана Ханник-Посполітак, доцент, кандидат юридичних наук, стала лауреатом стипендії ім. отця Маріяна та доктора Романа Цюрковських для професорсько-викладацького складу Факультету правничих наук (фонд Фундації ім.отця Маріяна та доктора Романа Цюрковських).

Стипендію для професорсько-викладацького складу кафедри політології Факультету соціальних наук та соціальних технологій (стипендійний фонд Марії та Романа Винницьких) одержала Маргарита Чабанна, старший викладач кафедри політології.

Лауреатом стипендії ім. Михайла Лебідя для професорсько-викладацького складу кафедри історії Факультету гуманітарних наук (фонд Романа Винницького) стала Наталія Яковенко, професор, доктор історичних наук.

Спільний проект «Обирай серцем»

компанії САН Інтербрю України (ТМ «Чернігівське»), Фонду братів Кличків та Національний університет «Києво-Могилянська академія»

13 квітня відбудеться підсумкова зустріч II-го напрямку проекту «Обирай серцем» — «Твори себе сам» за участі почесних гостей та представників компаній-партнерів. Основне завдання проекту «Обирай серцем» - створення сучасних, сприятливих умов та можливостей для навчання талановитої молоді, підтримка її подальшої успішної професійної діяльності. В рамках напрямку «Твори себе сам» було проведено цикл семінарів, тренінгів із проблем працевлаштування, кар'єрного зростання, проведено зустрічі з успішними представниками бізнесу та науки.

Сертифікати найактивнішим та найініціативнішим студентам, які взяли участь у проекті, вручатимуть Віталій Кличко, Голова Правління БО «Фонд братів Кличків», Людмила Наконечна, генеральний директор САН Інтербрю України, Володимир Папченко, віце-президент із науково-навчальних студій НаУКМА.

Додаткова інформація про проект - на веб-сторінці <http://www.ukma.kiev.ua/sub-site/obyrai>

Віddілд зв'язків із громадськістю НаУКМА: тел. 417-82-15, e-mail: ukma@ukma.kiev.ua

Майстер-клас Філіпа Котлера «Маркетинг у новій економіці»

19 травня 2006 року в Києві відбудеться історична подія у сфері маркетингу. Києво-Могилянська Бізнес-Школа організовує майстер-клас Філіпа Котлера — фундатора класичної маркетингової теорії та безперечного гурма з маркетингу.

Детальніше: kmb.com.ua/kotler svitlana@kmb.com.ua [044] 490 6635

Світлана Стебельська

У нашому випуску

Книгозбірня
Курта Зонггаймера
стор. 5

Ярмарок кар'єр-2006
стор.11

Невтомний працівник
на полі науки

стор. 12

дарунок

Передчасно, на 66-му році, пішов із життя видатний учений у галузі нанотехнологій, доктор хімічних наук, професор, людина надзвичайної працездатності, скромності і порядності — Михайло Теодорович Брик.

Як і в багатьох представників наукової інтелігенції, життєвий і науковий шлях професора М. Т. Брика був непростий, але з цікавими поворотами наукової долі, які засвідчують цілеспрямованість і непересічність його як людини і вченого. Народився він у селянській родині 1 січня тривожного, ще передвосного, 1941 року, в невеличкому селі на Тернопільщині. Завершилася Друга світова війна, і 1947

Крізь мембрану наукової істини

року Михайло Брик розпочав свій шлях у навчанні та науці з першого класу початкової школи рідного села Юстинівки.

Науковою роботою Михайло Теодорович захопився з другого курсу, навчаючись на природничому факультеті педагогічного інституту міста Кременця Тернопільської області. Багато працював на кафедрі хімії, писав дослідні роботи. Захоплення темою синтезу полімерів у тонких шарах на поверхні наповнювачів виявилось досить тривалим — протягом 20 років. Крім наукової роботи, професор М. Т. Брик провадив значну науково-організаційну і педагогічну діяльність.

Більше десяти років він викладав у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут», де вів єдиний в Україні навчальний курс «Мембрани і мембранні технології». У 2000 році він опублікував у співавторстві перший в Україні підручник для студентів екологічних спеціальностей «Фізико-хімічні основи технології очищення стічних вод».

У 1982-1997 роках М. Т. Брик був завідувачем відділу фізико-хімії мембран, а в 1974-1976 — заступником директора з наукової роботи в Інституті колоїдної хімії та хімії води НАН України. Від 1998 року його життя нерозривно пов'язується з Національним університетом «Києво-Могилянська академія», де він обіймає посади завідувача кафедри хімії, проректора з наукової роботи, віце-президента з наукової роботи, першого віце-президента НаУКМА.

Із 1982 року наукові інтереси Михайла Теодоровича сконцентрувалися на мембранах і мембранних технологіях. Цеглинки, закладені ним у

фундамент радянської, а згодом вітчизняної мембранології, досить вагомі. На початку 80-х років він оприлюднив ідею стосовно створення мембран з особливими властивостями. Вона виникла після ознайомлення з дією не синтетичних, а біологічних мембран. Тоді він пропонував дві назви таких мембран: мембрани з гібридними функціями, або, зрозуміліше, мембрани з додатковими функціями. Саме цей його термін і закріпився в науці.

У 1984 році професор М. Т. Брик уперше в Україні організував роботу щорічних наукових семінарів «Український семінар із мембран і мем-

бранних технологій», а з 1987 року організував і кожних чотири роки проводив наукові конференції з мембран і мембранних технологій. У 1992 році за ініціативою Михайла Теодоровича було засновано Українське мембранне товариство, президентом якого він був до останніх днів.

Під керівництвом професора М. Т. Брика захищено більше 10 кандидатських дисертацій; кілька років він був членом експертної комісії ВАК України, членом учених рад із захисту докторських дисертацій в Інституті колоїдної хімії та хімії води НАН України, Інституті хімії високомолекулярних сполук НАН України, Львівської політехніки, Національному технічному університеті України «КПІ». Професор М. Т. Брик був заступником головного редактора «Наукових записок НаУКМА» і водночас — головним редактором щорічного тематичного випуску «Наукові записки НаУКМА. Хімічні науки».

Своє шістдесятиліття Михайло Теодорович Брик зустрів у наполегливій праці над «Енциклопедією мембран», перший том якої нещодавно вийшов у світ, а другий — на виробництві у Видавничому домі «Києво-Могилянська академія». Його доробок складає понад 330 наукових праць, у тому числі 12 книжок, понад 35 наукових оглядів, 25 патентів та авторських свідоцтв на винаходи.

До останніх днів він продовжував активну наукову, науково-організаційну і викладацьку діяльність, здійснював керівництво аспірантами і докторантами. На черзі були реалізація нових наукових ідей, важливих дослідницьких робіт і планів...

Повдвигницьку працю Михайла Теодоровича Брика відзначено дер-

жавною нагородою — почесним званням Заслуженого діяча науки і техніки України (2005 р.), він мав і найвищу нагороду Могилянки — медаль імені святого Петра Могили (2004 р.)

Могилянська громада глибоко сумує з приводу важкої втрати — смерті ученого, викладача, першого віце-президента НаУКМА Михайла Теодоровича Брика та висловлює співчуття його рідним і близьким.

Шлях сподвижництва

5 березня 2006 року пішла з життя дорога нам людина — Михайло Теодорович Брик, перший віце-президент Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор хімічних наук, професор, учений зі світовим ім'ям, засновник школи мембранних технологій, заслужений діяч науки і техніки України, справжній український патріот.

1962 року Михайло Брик із відзнакою закінчив Кременецький державний педагогічний інститут, а згодом і аспірантуру при Інституті хімії високомолекулярних сполук (тоді Інститут мономерів і полімерів). З 1968 по 1997 роки він працював в Інституті колоїдної хімії і хімії води ім. А. В. Думанського Національної академії наук України, пройшовши шлях від молодшого наукового співробітника до заступника директора. Його наукові праці добре відомі світовій науковій спільноті, а дослідження зі створення мембран із додатковими функціями започаткував як новий напрям саме М. Т. Бриком 1982 року. Нині, завдяки працям Михайла Брика, ця назва усталилася в хімічній науковій термінології. 1992 року з ініціативи М. Т. Брика було засновано Українське мембранне товариство, президентом якого він був до останнього дня.

З 1998 року М. Брик працював у НаУКМА на посадах завідувача кафедри хімії, керівника Центру мембранних досліджень, віце-президента з наукової роботи, першого віце-президента. Окрім наукової роботи, він повсякчас успішно провадив значну науково-організаційну та педагогічну діяльність, започаткував спеціалізовану магістерську програму з мембранних технологій.

Нещодавно Видавничий дім «Києво-Могилянська академія» випустив у світ перший том фундаментальної праці, якій Михайло Теодорович Брик присвятив останні роки свого життя — унікальної «Енциклопедії мембран», яка не має аналогів у світі. Готується

Пам'ять

до видання другий її том.

Нам його не вистачатиме. У серцях могилянців, друзів, рідних, колег та знайомих назавжди залишиться пам'ять про самовіддану працю, людську гідність і справедливість, пристрасність і цілеспрямованість Михайла Теодоровича Брика, людини великого серця і чуйної душі. Світла пам'ять.

Таким був наш Михайло Теодорович...

«...Ну що, Лідіє Миколаївно, трісчка?....» «А тепер ми цей вираз прологарифмуємо, проінтегруємо, диференціюємо й отримуємо»

Пам'ятаємо, як рано вранці на плац приїжджала гарна «Волга» — і з неї виходив Михайло Теодорович у гарному плащі й капелюсі. Наш «чорний плащ» приїхав!.

Михайло Теодорович ніколи не спізнався на пари, це дуже дисциплінувало студентів і нам було ніяково запізнюватись до нього на лекції. Середя. Зима. Крізь сніг, Електричками, автобусами, маршрутками і в метро ми їхали, ні — прагнули до Михайла Теодоровича на першу пару. Хто як, але всі з однією метою — отримати 1 бал за присутність, який стане в пригоді на сесії.

Він рідко коли усміхався, завжди був серйозним, але коли усміхався, то ми завжди знали, що це щира усмішка. Поважав студентів, ніколи не принижував на іспитах, а на лекціях спілкувався як із рівними.

Авторитетно, розумно, ґрунтовно, віддано, послідовно, захоплено.

Хіміки (МП-II)

Наше обличчя віддзеркалює емоційний стан, процес мислення, а часто і його результат, як рішення, що з тих чи інших причин не може бути висловлено вголос. Це примушує нас уважно придивлятися до особистості, особливо коли нас пов'язує з нею спільне життя, спільна справа тощо. Моя реакція на вигляд оточуючих є загостреною вже незалежно від того, чи є фотокамера зі мною чи немає. На моїх дисках збиралося досить багато файлів із фотографічними зображеннями Михайла Теодоровича Брика, але їх мало бути значно більше. Причина першого шару є загальнозрозумілою: Пан Михайло (інший варіант — Пан Професор, як я до нього

звертався), не вважав за доцільне позувати для фотографа, вважаючи себе нефотогенічним. І дійсно, в більшості випадків у мене не з'являлось бажання його фотографії показувати стороннім людям. Лише з часом стає зрозумілим другий і третій шар причин, які обумовлюють таку нефотогенічність. Для характеристики пана Михайла напрошується термін «працелюбність», але я його (термін) не дуже поважаю, розуміючи, що в цьому випадку професору як другому керівнику Академії доводилось виконувати величезний обсяг роботи, яку полюбити складно. Але висока мета, як рушійна сила, і сувора дисципліна, як обов'язкова умова її досягнення, обумовили формування і підтримку тієї дивної працездатності, що давала можливість пану Михайлу створити наукову школу і спеціалізовану під цю школу кафедру, не кажучи вже про внесок у прогрес Академії.

У Могилянці ми практично не могли бачити його вільним від роботи. Однією з особливостей пана професора був прямий зв'язок процесу внутрішньої роботи з виразом його обличчя. Та зовнішня суворість, яку він не був здатен повністю перебороти навіть в умовах дипломатичного тиску, (за моїми спостереженнями по-м'якшувалась його суворість лише у присутності жінок) не зникала і на концертах чи в музейних галереях.

Лише розуміння, що зовнішня і внутрішня суворість пана Михайла до самого себе є вищою за вимогливість до нас, давало можливість не тільки із розумінням ставитися до характеру наших контактів, а й посилювало нашу відповідальність у виконанні спільних задач.

Дивна річ, мабуть, саме розуміння кореляції системи цінностей Михайла Брика із зовнішнім образом затримує його зображення на моєму моніторі. Знову кажеш собі: Він зміг і подолав.

Сергій Ісасєв,
заступник декана природничого факультету

Той час не тільки тепер видається світлим і щасливим — він таким був, і ми вже тоді саме так його усвідомлювали і проживали. Коли все тільки починалось...

«Контрактова площа»

Небо особливе над Подолом, красуня-церква Андріївська і похмура спина мандрівника Сковороди. Білі колони найкращої у світі будівлі, між капітелями, під переплетінням золо-

тих літер — наші вікна. Якщо третє від-

чинене — він уже працює. Пришвидшую і так стрімку ходу, злітаю сходами: «Доброго ранку, Михайле Теодоровичу!»

«Доброго ранку, Оксано Володимирівно! У нас із вами сьогодні багато роботи». Я бачу пронумерований перелік справ (від 10 до 15 пунктів зазвичай), чіткий дрібний почерк, чорне чорнило — і до кінця тижня практично всі пункти будуть викреслені, що означатиме — виконані.

І так шоразу, ранкове привітання : «Доброго ранку! У нас сьогодні дуже багато роботи». Список справ невпинно зростає: спочатку до 20 пунктів, згодом, вже в першому корпусі — до 40. І знову до кінця тижня він майже весь викреслюється, а з понеділка — новий, плануються наступні — і все важливіші й відповідальніші справи.

Суворий на вигляд, чіткий у рухах, педантичний у справах чоловік. Які якості йому притаманні? Що його цікавить: папери, справи, цифри, люди, наука взагалі чи лише його мембрани?

«Оксано Володимирівно, стільки помилок!» (і звідки вони беруться! Я ж колишня відмінниця, грамотно пишу, старанно друкую) — чую звертання. Все уважно вчитує, помилки виправляє, підписує десятки документів і завжди все пам'ятає: що надано, ким підписано, коли виконано... Як він це все пам'ятає?!

Взагалі, як він зважився на цей крок? За два роки до офіційного пенсійного віку перейти на нову і таку неспокійну роботу, почати тут, у Могилянці, все майже з нуля: від організації умов своєї праці (телефон, кабінет, відібрані картини). Від гарних помислів, красивих ідей, слів записаних на папері — до справ.

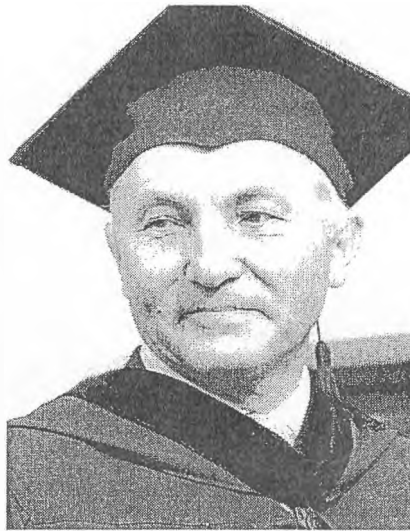
Якщо вдуматись — до великих справ. Кафедра. Наука. Науковці. Докторантура. Аспірантура. Наукова кон-

Пам'ять

Продовження. Початок на стор.3

ференція. Наукові записки. Спеціалізовані вчені ради – мають бути. Робить сам, залучає інших. Все починає працювати як чіткий механізм. Хочеться навчитись працювати як він – спокійно, методично, організовано – та де там! Завжди працездатний (невже він ніколи не стомлюється? не хворіє? Невже не хочеться відпочити?). «Справжній чоловік повинен працювати! Це – норма».

Кафедра: обладнання, ліцензування, акредитація. «Класичний університет повинен забезпечувати повний набір спеціальностей». Через чотири роки він випустить своїх бакалаврів, потім, ще через два – магістрів. Магістрів він не дочекався. Але підготував 4 канди-

«Справжній чоловік повинен працювати! Це – норма»

датів наук і захистив у створеній ним самим першій і єдиній в Україні (!) спеціалізованій Вченій раді.

День за днем усе більше виконує справ сам і все більше дає роботи іншим. Приводить на працю в Університет колег, співробітників, науковців. Збирає конференцію мембранного товариства. Звідки він знає, що і як треба робити? Звідки такі рішення, впевненість, почуття власної гідності, спокійне доведення правоти своїх ідей, принципів, думок? Звідки стільки сил, енергії, завзятості? І таке враження, що він може ще більше.

Весна 2000 року. Пам'ятаю – мені здалося, що його плечі схилились, наче на них поставили тягар. Ця ноша – влада, і влада для нього, в першу чергу, це – величезна відповідальність. Отак здійснилось пророцтво сільського віщуна матері Ганні: що її син буде великим начальником у будинку під блискучим дахом.

Перший корпус, крісло керівника. І ось він – перший віце-президент, віце-президент із наукової роботи; і перо чорного Waterman'a розмашисто і стрімко підписує вже не десятки, а сотні паперів щоденно. І все одно: всі (!) уважно вичитує, усвідомлює, пам'ятає хто що писав, просив, казав. Переліки щотижневих справ добігають до півсотні. І знову все він усе встигає – керувати, планувати, організовувати, підписувати.

Приходять: співробітники-могилянці, студенти й політики, чиновники і просто якісь диваки, дипломати і депутати (і нинішній прем'єр - міністр Єхануров) – і з усіма, завжди і всюди Михайло Теодорович вміє гідно представляти Університет...

Вересень 2000 – не пустив знімати Верку Сердючку в Конгрегаційну залу... Після подій 9 березня 2001 року пам'ятаю, як прийшов один із си-

ловиків – шкіряна куртка, зверхність холодного погляду... За дві хвилини вискочив із кабінету, як обпечений і, мов рак, червоний – і більше я його не бачила в Університеті.

– Михайле Теодоровичу, що Ви йому сказали?

– Та нічого...

– Чого ж він таким вискочив?

– Я йому сказав (усміхаючись): не ті тепер часи, щоб так себе поводити...

День за днем – і я поступово отримую відповіді на свої питання: хто він, який він?

Тепер я знаю, що цей невеликий на зріст чоловік має велику силу волі, він наполегливий, вибагливий і відповідальний. І він любить життя в усіх його проявах. Він знає рослини і навіть їх назви латиною. Він лагідний до тварин, і коли він розповідає про вдачу і характер своїх домашніх котів, я дивуюсь цій турботі. Знаю, що особливо любить коней і вміє з ними вправлятися. Розповідав нам історії зі свого дитинства... коли він випасав коня і гарцював на ньому. Як нещодавно біля села, де його садиба за Києвом, кінь злякався електрички і поніс, а він кинувся до коня і зупинив його. Як на тій садибі висаджував часник пізньої осені і я, сидючи в місті теплі, дивувалась – як можна садити в холод і дощ, а як мороз післязавтра? І Михайло Теодорович із усмішкою відповідав: «Зате весною цей часник швидше проросте і зелені пагініці стрімко потягнуться до сонця, і це для мене означає перемогу тепла і життя!»

Він любив танцювати на вечірках у Могилянці, і завжди вітав усіх жінок із 8 березня, вручав квіти і – трохи задоволено, трохи іронічно – говорив: «Складно з Вами, дорогі жінки, але ж і без вас ніяк!»

Був справжнім господарем, хотів і добирався, щоб усе робилось добротно.

Ремонт корпусів, облаштування Інтернету в НаУКМА – це й зусиллями Михайла Теодоровича в нас є сучасна мережа, якісне обладнання, і ми користуємось ним буденно-звично. Якось у полеміці він сказав: «Не думайте, що з великої купи малесеньких халупок може вийти чудовий палац. Його треба будувати одразу».

Здається, в 1999 році він дав мені набрати на комп'ютері щось із 70 сторінок машинописного та написаного від руки тексту. Дав зі словами: «Я хотів зібрати всі матеріали і написати енциклопедію мембран». Я тоді так і зробила, але ж, звичайно, не могла оцінити належно всю серйозність намірів. Набрала текст – і набрала, і навіть формули трохи вставила, та й пере-йшла до інших справ. А з 2001 року він все – ВСЕ (!) далі писав сам! І тільки іноді коротко повідомляв: «Я

написав таку-то літеру, таку... а на цій багато слів...». Через якийсь час: «Я вже й цю літеру закінчив». І так день за днем... Слава Богу, що він тримав у руках перший том! І як гірко, що він пішов із життя за крок від втілення цієї своєї мрії! Та він ніколи не любив славослів'я, роздмухування, прикрашання... Гострий аналітичний розум виділяв суть і смисл, а прагматичний характер не дозволяв витрачати час на несправжнє...

Він усе робив сам. На нього не можна було впливати. Всі рішення приймав сам – і не змінював їх. Давав слово собі – чи іншій людині – і завжди дотримувався його. І водночас давав свободу волі та вчинку іншим людям.

Вісім років Михайло Теодорович Брик працював в Університеті, розбудовував його, керував, захищав – всі свої природні і напрацьовані якості людини він доклав до роботи.. Бо воно було для нього святом. Як полководець, що вже поранений вів військо і ніби знає чакла впади з коня, не побачивши перемоги...

Може, він дійсно вже виконав свою земну місію – вніс свій талант і працю в розбудову цього славного Університету, зробив усе, щоб Києво-Могилянська академія була справжнім науковим закладом. Але так гірко, що він пішов... І так його не вистачає...

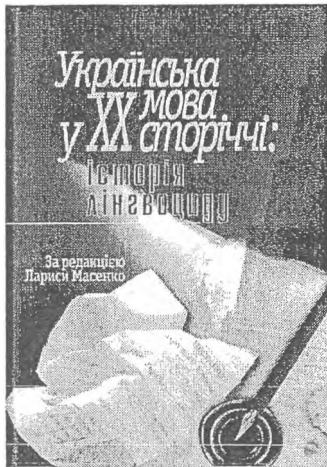
Іноді здається, що ми оплакуємо не його – науковця зі світовим ім'ям, мужнього й рішучого чоловіка, розумного керівника, а себе, бо ми на нього поклались – всі до одного.

Оксана Забузова,
старший лаборант відділу
докторантури і аспірантури НаУКМА
На світліні:
Михайло Теодорович Брик

Твоя книга

За даними Сьомого Всеукраїнського рейтингу «Книжка року-2005», організованого Національною радою з питань культури і духовності при Президенті України, а також центром рейтингових досліджень «Еліт-профі» і журналом «Книжник-ревію», серед переможців у десяти номінаціях є й книжки видавництва НаУКМА - «Духу й літери» та «Видавничого дому КМ Академія».

Книжки-переможці

У номінації «Хрестоматія» переможцем визнано книжку М. Монтеня «Проби» («Дух і літера»). У підкатегорії «літературознавство, мовознавство і фольклор» – перша книжка з серії «Генерика і архітектоніка» Ігоря Качуровського («КМ Академія»).

У номінації «Софія» перемогли книжки видавництва «Дух і Літера» – «Джерела себе» Чарльза Тейлора, та «Утопія» Поля Рікера, «Вразливість любові» Віктора Малахова, «Міфи та місія» Марини Новикової.

У номінації «Політлікнеп» – «Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду», яка побачила світ у Видавничому домі КМА. Автор цієї книги – д. філ. наук, професор НаУКМА Лариса Масенко.

У підкатегорії «Сучасне зарубіжне суспільствознавство» – книга Ханни Арендт «Джерела тоталітаризму». яку видало «Дух і Літера».

У номінації «Минувшина» здобула перемогу збірка «Нариси з історії та культури євреїв України» з серії «Бібліотека Інституту юдаїки» («Дух і літера»). У підкатегорії «історія XX-XXI століть» – фотохроніка «Ми йдемо!» Видавничого дому «КМ Академія».

Прес-центр НаУКМА

На світліні:

книга Лариси Масенко «Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду»

Наукова бібліотека НаУКМА пагадує, що до Ваших послуг важливі електронні ресурси, що допоможуть у Ваших студіях та навчальному процесі:

- 19 баз даних
- майже 20 тисяч назв електронних журналів
- майже 2 тисячі назв електронних книг

Доступ – із будь-якого робочого місця в Інтернет на території університетського містечка, без паролів та обмежень. Детальна інформація – на сайті Б і б л і о т е к и (<http://www.library.ukma.kiev.ua>, розділ «Електронні ресурси».

Книгозбірня Курта Зонтгаймера

1 березня 2006 року відбулася урочиста передача Бібліотеки відомого у світі політолога Курта Зонтгаймера НаУКМА. З цієї нагоди відбулася прес-конференція за участю багатьох журналістів.

У прес-конференції взяли участь:

- Маріон Гаазе – директор Німецького культурного центру «Гете-Інститут у Києві»
- Міхаель Зонтгаймер – редактор берлінської філії журналу «Spiegel»
- Катерина Максим – віцепрезидент із міжнародного співробітництва НаУКМА
- Тетяна Ярошенко – директор Наукової бібліотеки НаУКМА
- Сергій Кисельов – керівник магістерської програми «Політологія» НаУКМА

16 травня 2005 року в Мурнау (Німеччина) на 76 році життя помер відомий німецький політолог Курт Зонтгаймер. За побажанням його сина – берлінського публіциста Міхаеля Зонтгаймера – значну частину приватної бібліотеки відомого далеко за межами свого фаху університетського викладача отримала бібліотека Києво-Могилянської академії.

Курт Зонтгаймер за життя був палким поборником парламентської демократії, а у своїх наукових дослідженнях займався передусім політичною системою й політичною культурою Федеративної Республіки Німеччина.

Задля розвитку й розбудови молодих демократій у Центрально-Східній Європі – і, зокрема, в Україні – Міхаель Зонтгаймер обрав саме бібліотеку НаУКМА для передачі

значної частини приватної бібліотеки свого батька.

Книгозбірня Курта Зонтгаймера, передана до Наукової бібліотеки, містить 678 цінних видань, переважно з політології, історії, філософії та соціології. Більшість із них – наукові розвідки відомих вчених, які в

комплексі проблем європейської політики XX століття, намагаються дослідити місце і роль Німеччини.

Хронологічні межі видань колекції обіймають більше століття: від книжки, виданої в 1902 році до 2005 року.

В урочистій церемонії передачі фондів Зонтгаймера взяли участь Міхаель Зонтгаймер, редактор берлінської філії журналу «Spiegel», В'ячеслав Брюховецький, президент НаУКМА, Дітмар Штюдemann, Надзвичайний і Повноважний Посол ФРН в Україні.

На світлінах:

Міхаель Зонтгаймер, редактор берлінської філії журналу «Spiegel»;

Маріон Гаазе, директор Німецького культурного центру «Гете-Інститут у Києві»

В'ячеслав Брюховецький, президент НаУКМА, Дітмар Штюдemann, Надзвичайний і Повноважний Посол ФРН в Україні

Школа журналістики

Те, чого ми не знаємо, може вбити. Так ще в 60-ті роки казав про вплив медіа на суспільство один із фундаторів американського телебачення Фред Френдлі. А все, про що дізнається людина сьогодні або не дізнається, пов'язується вже винятково з медіа, і найчастіше – з електронними медіа. В Україні дуже незначним є розуміння того, наскільки суспільство є медіаза-лежним, так само як і розуміння того, що лише медіаграмотність аудиторії є єдиною запорукою того, що нею не будуть маніпулювати ЗМІ та через ЗМІ. Втім медіаграмотність самої журналістської індустрії в Україні на сьогодні виглядає досить серйозною проблемою: як зробити, щоб зникла можливість маніпулювати самими журналістами?

І все розпочинається з вад, а точніше, фактичної відсутності якісної

науки, прив'язаної до філології. Журналістика не є і ніколи не була наукою, хоча би тому, що так нікому й не вдалося поки що знайти предмета вивчення! Є лише окремі сектори журналістики, які застосовують наукові методи дослідження. Але бути наукою і використовувати наукові методи – це різні речі. Наприклад, теорія масових комунікацій, що знаходиться на межі різних академічних дисциплін – соціології, філософії, антропології чи методи дослідження в медіа, що знаходяться на межі соціології, психології, статистики, математики. Це дуже важливі частини будь-якої журналістської освіти. Але вони не дають журналістам одного надзвичайно важливого інструменту в їхній подальшій роботі – навичок як писати тексти, як робити радіорепортаж, як відзняти і змонтувати сюжет.

Те, чого ми не знаємо, може вбити

журналістської освіти в Україні. Багато медійників в Україні жартують, що найкращий журналіст той, хто не має журналістської освіти, а численні випускники журналістських факультетів, коли з'являються в ньюзрумах, лише доводять, що це – не жарт. Це велика частина великої проблеми якості української журналістики. Коли п'ять років тому в Києво-Могилянській академії започатковували Школу журналістики, в успіх цієї програми вірили одиниці – існувало надто багато зовнішніх адміністративних перепон, які доводилося долати: і небажання ліцензувати програму, і спротив уже існуючих інституцій, які розглядали журналістську освіту як престижний та прибутковий сектор, в якому конкуренти не потрібні. Ми під шаленим тиском пройшли ліцензування та акредитацію, намагаючись позбутися нашарувань радянської журналістської школи, що продовжують нав'язуватися існуючою системою вищої освіти у вигляді хибної філософії та неможливого вимог щодо наповнення навчальних планів, формування груп та навантаження викладачів. Однією з головних претензій було те, що наша школа є магістерською програмою і бере на навчання студентів із різними базовими спеціальностями, іноді жодним чином не пов'язаними з журналістикою. Виявляється, в українських умовах менше, ніж за п'ять років журналіста навчити не можна. Але чим Україна відрізняється від Британії, США чи Франції, де за два роки (а в Колумбійському університеті навіть за рік) вдається дати студентові всі потрібні знання та навички, щоб стати журналістом?

Існує кілька ключових, непереборних проблем, які стояли на шляху реформування журналістської освіти. По-перше, це абсолютно фальшива філософія викладання журналістики як

Так само як не допоможе журналістові в цьому філологія чи література. Адже журналістика далеко не в першу чергу передбачає писати красиво і творчо. Навпаки – це здатність і вміння швидко збирати факти, швидко розуміти їх цінність, швидко і об'єктивно доносити їх до аудиторії. Написаний не літературно текст нікого не вбиває, натомість невчасно донесені або спотворені факти можуть мати летальний характер як для окремих людей, так і цілих суспільств. Моя колега з Лідського університету (Велика Британія) Джудіт Стемпер, яка є великим другом нашої школи і неодноразово викладала в нас новини, говорить студентам завжди так: «Якщо вам хочеться займатися творчістю – йдіть до театральної школи. Якщо ви прийшли в школу журналістики – готуйтеся до цікавої, але рутинної роботи». І в цій роботі переважають не стільки знання чи натхнення, скільки навички та відданість професії.

Основне досягнення школи за цей час — це визначення кількох стратегічних речей.

По-перше, було досить чітко визначено місію, яка співпадає з місією будь-якої західної медійної школи: якісне навчання студентів та вплив на медійну галузь шляхом підвищення стандартів і конструктивної критики того, що відбувається в галузі. Центр медіа-реформ, створений при Могилянській школі журналістики, всі чотири роки був однією з основних медійних організацій у країні, зайнятий як розвитком галузі через семінари, тренінги, професійні конкурси, так і критикою галузі.

По-друге, було вироблено принципово нову філософію освіти в школі, що достеменно вплинуло і на формування навчальних планів, і на підбір викладачів. Основною проблемою, яку в цій філософії викладання ми

намагалися подолати, були згадані проблеми в розумінні журналістики як науки і ставлення студентів до неї як до творчості, що вимагає пошуку натхнення. Також потрібно було подолати стереотип журналістики як хорошого місця для тих, хто пише вірші та цікавиться лише тим, як писати про культуру. Основним спрямуванням школи стають новини та висвітлення поточних суспільно важливих подій (news & current affairs) для різних типів медіа. Ми свідомо не запроваджували спеціалізацій, а навчаємо студентів як працювати для телебачення, радіо, друкованих ЗМІ та нових медіа.

По-третє, було чітко визначено принцип навчання – learning by doing – навчання через роботу. Основний наголос під час навчання робиться на практичні навички та постійне їх застосування та вдосконалення під керівництвом викладачів, що мають

досвід практичної роботи у ЗМІ. Для цього відкрито телевізійну новинну студію, де щоп'ятниці «в ефір» (симуляція прямого ефіру) виходять справжні новини «Епізоди», які виробляють студенти. Вони самі знімають сюжети, пишуть, монтують і видають програму в ефір. Щотижня вони змінюють один одного на різних робочих місцях, тому кожен зможе спробувати себе в будь-якій професії – і «писучій» і технічній. Таким чином ми не розділяємо творчість і техніку, і це також відповідає західним стандартам, де журналіст повинен сам відзняти сюжет, змонтувати, потім зробити радіосюжет і потім адаптувати його для веб-ресурсу. З наступної осені студенти почнуть виробляти також новини для «Молодого радіо» і в рамках мультимедійного курсу виробляти справжню газету та журнал.

Таке залучення студента у виробничий процес важливе з кількох причин. По-перше, дає ті навички, які потрібні потім будуть у роботі. По-друге, це дає можливість максимально наблизити умови навчання до умов майбутньої професії. На початку першого триместру до нас приходять студенти, які знають лише про романтичний бік журналістської роботи, хочуть отримати лише переваги, пов'язані з журналістикою: можливість мати цікаве життя, зустрічатися з цікавими людьми, подорожувати за рахунок редакції, хтось прагне впливати на людей через журналістику. І лише в процесі навчання вони починають розуміти, що є такі поняття як дедлайн, поза яким журналістський доробок не існує, робота в команді (бо якщо ви не блоггер – ви завжди в команді), що не існує нормованого робочого часу – увесь час, який йде на виконання завдання – робочий. І дуже цікаво спостерігати за тим, як повільно, але неминуче відбуваються зміни у став-

Школа журналістики

ленні студентів до часу і того факту, що навчання на програмі забирає увесь час, який до цього виділявся для чогось іншого. Це також впливає в західний підхід до навчання на подібних програмах. Наприклад, навчання в Школі журналістики Колумбійського університету (США) триває лише один рік, але це передбачає повну зайнятість у навчальному процесі, що носить суто практичний характер.

Практичні доробки є важливими також тому, що студенти повинні бути свідомі того, що щоб вони не написали чи не зняли – це обов'язково буде прочитано чи побачено – це матиме свою аудиторію. Це приває журналіста до аудиторії та стимулює прагнення до високої якості. Тому вже сьогодні на новинні прямі ефіри ми запрошуємо багато гостей з-поміж наших університетських колег та професійних журналістів. Із наступного року вся продукція студентів буде одразу ставати публічним надбанням – вона з'являтиметься на нашому сайті.

Є, нарешті, третя користь від такої практичної діяльності – все, що зроблено студентом за два роки, він може збирати для свого портфоліо, з яким потім можна звертатися до роботодавця: ось мої статті, ось програма, де я ведучий, а ось у цьому документальному фільмі – я оператор чи звукорежисер.

Значний вплив на творення Могилянської школи журналістики мали міжнародні проекти, в яких брала участь школа. Першим таким проектом була співпраця з Лідським університетом (Велика Британія) та Британським агентством із Розвитку (DFID), зараз Школа співпрацює з Огайським університетом (США) в рамках великого проекту Державного департаменту США. Попри звинувачення колег з інших університетів, які повторюють, що і Могилянка в цілому, і наша Школа зокрема, – переогодована західними грантами, але за браком належного забезпечення з боку українського уряду, без активної грантової політики Школа просто б не відбулася. Адже журналістська освіта – одна з найдорожчих, лише природничі науки вимагають більшого фінансування. Медіа сьогодні – це технології, високі технології.

Втім, гранти – це не лише гроші. Перш за все, це ноу-хау, трансфер технологій викладання. Надзвичайно важливі для якісного навчання розроблення та запровадження в навчальну програму нових курсів, що відповідають вимогам часу. Співпраця з Огайським університетом дала можливість шести викладачам нашої програми працювати там над розробкою курсів, брати участь у викладанні для американських студентів, працювати в бібліотеці університету, переймати досвід викладання та управління школою, переймати методи оці-

нювання, причому оцінювання як роботи студентів, так і викладачів. Цієї зими вперше було зроблено інтерактивний курс «Міжнародні медіа-системи» між Огайо та Києво-Могилянською академією: в аудиторіях було встановлено відеокамери, з'єднані через Інтернет і викладачі могли викладати обом аудиторіям одночасно, студенти обмінювалися презентаціями, запрошувалися гості, які розповідали про громадське телебачення в США чи про те, чому його немає в Україні. Також цей проект дав можливість запрошувати американських викладачів для викладання у Школі: цього триместру це був проф. Ерік Вільямс, який викладав відеовиробництво та виробництво теленовін, минулого року це було викладання основ документалістики.

Надзвичайно важливий проект співпраці з Інститутом масової інформації (ІМІ), який дає можливість запрошувати французьких журналістів для викладання студентам Могилянської школи журналістики у вигляді тижневих тренінгів – із міжнародної журналістики, журналістського розслідування, виробництва газети. А кожні півроку кращий студент школи отримує можливість інтернатури протягом місяця у французьких ЗМІ.

Можливість постійно бути в міжнародному контексті та спілкуватися з західними викладачами та студентами має допомогти нашим студентам і з додатковою мотивацією: чому він повинен витратити свій час не на дискотеку чи спілкування з друзями, а на позаурочні зйомку чи монтаж телепрограми? Як це потім йому допоможе у професійному становленні і зростанні?

Одна з найбільших проблем сучасної медіа освіти – це так звана перша робота. Нашим студентам це зрозуміти поки що досить важко, бо роботи навколо – різної якості, рівня, оплачуваності – досить багато, і більшість наших студентів отримує пропозиції від роботодавців, ще коли навчається в Школі. Так відбувається лише тому, що ринок медіа шалено розвивається, а ринку відповідної освіти не існує, тому в такому вакуумі роботодавці готові брати будь-кого, хто хоча би приблизно відповідає вимогам. А писати чи знімати, мовляв, ми його і самі навчимо. Або ж не на користь доброї вмотивованості спрацює пострадянський інфантізм, коли з боку студента все сприймається як даність: школа дасть техніку, на якій можна знімати і монтувати, студії, ньюзрум, викладачі – знання, навички та свій час (і не лише робочий), Академія – престижний диплом, а студент при цьому не жертвує нічим. Він – лише пасивний споживач інформації, не вмотивований ані ринком, ані власними амбіціями.

Ще один чинник, який впливає на

медіа освіту – це вплив самої медіа-індустрії. Чого вона хоче від нашого студента (і не лише українська, а міжнародна, глобалізована) сьогодні і що вона захоче від медіапрофесіонала завтра? Чи повинні ті, хто працює в медіаосвіті, взагалі орієнтуватися на медіа індустрію? Більшість українських професорів такі запитання взагалі вважають за нонсенс, а саму медіаіндустрію – за примітивну пародію на те високе мистецтво, яке вони викладають. У більшості викладачів журналістських програм існує уявлення про роботодавця на ринку медіа, який нібито хоче знайти найдешевшу і найнекваліфікованішу робочу силу, щоб потім її експлуатувати і маніпулювати нею. Таке марксистське уявлення відповідає переконанням самих медіаосвітян, але вже давно не відповідає дійсності. Медіагалузь хоче якісних професіоналів. Але поки що не хоче за це платити. Наприклад, у тій же Франції певний відсоток прибутку медіаіндустрії йде на освіту, в Британії медіа професіонали активно залучені до процесу викладання, у США вся медіаосвіта тримається на грантах та спонсорській підтримці медіагалузі, яка відкриває і спонсорує цілі школи. В українських умовах подібні ідеї лише починають з'являтися. Наприклад, проект студентських теленовін був би неможливим без підтримки телеканалу СТБ, який надав декорації для новинної студії та виготовив графіку для новин, показав студентам, так само як і 5 канал, процес виробництва теленовін.

Поки що більшість пропозицій про підтримку надходять від міжнародних донорських проектів, організацій, іноземних університетів, які більш зацікавлені в допомозі українським медіа, аніж сама Україна.

Небажання визнати колишні помилки, нездатність працювати по-новому та нездатність зрозуміти вимоги часу до журналістської освіти і сьогодні залишають її в такому стані, коли шкоди від неї набагато більше, аніж користі. Ця система не лише не реформується, але й намагається себе законсервувати. Часто від представників різних українських університетів можна почути досить широкую точку зору, що мовляв, наша система журналістської освіти найкраща, бо вона академічна, тому ми не повинні дати Болонському процесові знищити наші досягнення. Навпаки – приїде час, коли європейські університети, не кажучи вже про американські, ще прийдуть до нас, щоб запозичити наші досягнення... Ілюзії, які вбивають...

Євген Федченко,
директор Могилянської школи
журналістики, кандидат політичних наук

Повну версію статті читайте
у «Дзеркалі тижня»
за 15 квітня 2006 року

8-11 березня у Варшаві відбувся польсько-український економічний міст «Схід-Захід», метою якого було створення умов та атмосфери для партнерського, незалежного обміну поглядами, досвідом і думками щодо сучасних економічних відносин України та Польщі, розгляд можливостей

WARSAW SCHOOL OF ECONOMICS

чайино багато, проте далеко не всі з них використовуються.

Програма форуму була насиченою та цікавою. Вона передбачала відкриті студентські дебати з таких трьох основних тем: розвиток іноземних інвестицій у країнах Східної Європи; розвиток інвестицій підприємств із країн

ленні цікавих спільних інвестиційних проєктів, налагодження нових зв'язків.

Польсько-український економічний міст поглибив розуміння того, що не лише економічні здобутки наближають Україну до європейської спільноти. Одночасно з економічними пріоритетами й кроками ми маємо докласти значних зусиль для формування та розвитку громадянського суспільства. Адже лише суспільство з високою самосвідомістю здатне до позитивного сприйняття та підтримки кардинальних зрушень, економічних і політичних перетворень, які так необхідні зараз Україні.

Важливою складовою мосту була презентація наших університетів. Об-

Економічний міст «Схід - Захід»: студентський погляд

поліпшення цих стосунків, пошук сфер невикористаних можливостей. Впродовж чотирьох днів студенти-економісти та політологи Національного університету «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА) та студенти Варшавської школи економіки (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) обговорювали питання інвестиційного клімату та можливостей співпраці України й Польщі. Також вони мали змогу обмінятися безцінним досвідом університетського самоврядування та домовитися про подальшу співпрацю між університетами.

Проект «East-West Business» (EWB) народився під час одного із засідань Studenckiego Kola Naukowego. Обмін ідеями про перспективи економічних взаємин між країнами умовного «Сходу» і «Заходу», котрі поки що представлені лише Україною і Польщею, на студентському рівні може бути дуже ефективним. Далі планується розширити співпрацю на університети Білорусі, Молдови та інших європейських країн. Студенти старших курсів, що ще не скуті відповідальністю через свої наукові звання, але вже володіють певними знаннями і методологією дослідження, можуть зробити суттєвий внесок у поліпшення економічних стосунків між країнами. Проект EWB передбачає спільні дослідження студентів різних країн. Вони здійснюватимуться в конкретних бізнесових галузях. Такі пошуки вже зацікавили польських бізнесменів, які були представлені в актовому залі SGH під час представлення доповідей українськими і польськими студентами. Бо справді, як сказав один з учасників конференції, можливостей для збільшення ділової активності надзви-

Східної Європи в Польщі; ставлення молоді до бізнесу в країнах, якими вона цікавиться, способи мислення та прийняття рішень. До участі в дебатах, окрім студентів, були запрошені представники організацій, що займаються дослідженням східноєвропейського ринку, та підприємці обох країн. Останні отримали цінну нагоду домовитися про подальшу співпрацю.

Окремо обговорювалися можливості використання досвіду Польщі в реформуванні законодавства України, зокрема щодо реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою. Ця проблема є особливо актуальною для України з огляду на невизначену долю законопроекту «Про внесення змін до Закону України», «Про місцеве самоврядування в Україні», який мав би набрати чинності як закон вже з 1 січня 2007 року. Польща успішно провела подібну реформу в 1999 році, заклавши впродовж 1990-х років для цього підґрунтя. Подібні зміни українського законодавства позитивно вплинули б на економіку країни й зміцнили б її регіони, що, в свою чергу, сприятливо позначилося б на українському інвестиційному кліматі.

Відбулася зустріч з представниками Інституту східноєвропейських досліджень (Instytut Wschodni), на якій обговорювалося ставлення українських підприємців до Польщі, польських — до України, розглядалися проблеми та перешкоди для вступу України в ЄС і досвід Польщі у подоланні таких проблем.

Конференція дала змогу зрозуміти, що Польща дуже зацікавлена у співпраці з Україною, а отже, ми маємо широкі перспективи у розробці й вгі-

говорювалися можливості, напрямки та якість навчання, соціальні, громадські досягнення, наукові здобутки університетів. Маючи досить великий порівняно зі студентами інших українських університетів досвід студентського самоврядування, могилянським спудеям було надзвичайно цікаво дізнатися про їхні значні досягнення в цій царині, поділитися таким досвідом із польськими колегами. Ми зрозуміли, що саме і яким чином нам необхідно вдосконалювати.

Міст відбувся завдяки зусиллям студентського наукового товариства «East West Business» та Студентського самоврядування Варшавської школи економіки, що, власне, і запросили нас до Варшави, та за сприяння Ради молодих підприємців Польщі, Інституту східноєвропейських досліджень, інших спонсорів.

Цей форум заклав традицію співпраці наших університетів, наукових студентських кіл у пошуках спільних проєктів, розробці пропозицій та шляхів поліпшення інвестиційного бізнес-клімату й залучення через ініціативну молодь інвестиційного капіталу в Україну та Польщу. Ми також вже домовились з нашими новими друзями та партнерами про проведення Другого економічного мосту «Схід-Захід» восени цього року в Києво-Могилянській Академії. Тож запрошуємо до співпраці спонсорів і підприємців, які бажають налагодити бізнесові контакти та реалізувати свої проєкти у Польщі.

Юлія Заярна,
Віктор Гречин,
студенти-економісти НаУКМА

Останні півроку Україна жила в передчутті чергових політичних трансформацій. І ось ми маємо осмислити, що таки відбулося 26 березня 2006 року, який вектор суспільного розвитку превалюватиме в наступні роки. Відродження революційної помаранчевої енергетики чи реставрація кланово-олігархічного режиму управління матиме місце в новій урядовій політиці? Це складні питання, на які вельми важко відповідати. У розбурханому океані кольорових політичних хвиль треба вкотре визначатися, за яким курсом вести свій корабель. Ймовірно, найближчим часом відбудуться події, які знімуть з порядку денного ряд піднятих нижче питань, але розглядувана загальна тенденційність не втрачатиме своєї актуальності ще доволі довго.

Україна перебуває у критичній точці біфуркаційного вибору. Що це означає? Найменший незграбний крок може розбурхати все суспільство... Але довго так тривати не повинно.

Пірова перемога Партії регіонів чи особиста поразка Президента? На хвилі поствиборчої метушні навколо попередніх результатів голосування правічне українське «або...або» вкотре постає в усій своїй граничній опук-

ліонального лідерства блоку «Наша Україна» є значно скромнішими: лише в чотирьох західних областях України (Львівській, Івано-Франківській, Закарпатській та Тернопільській) пропрезидентський блок зайняв перше

Помаранчевий ренесанс чи біло-голубий реванш?

лості. Проте беззаперечним є те, що справжнім переможцем і володарем усіх «золотих акцій» цьогорічних парламентських перегонів став БЮТ і персонально Юлія Тимошенко. У парламентсько-президентській республіці українці прокинулися насправді не 1 січня 2006 року, коли набули чинності зміни до Конституції, а 27 березня, коли «усвідомлений» чи, можливо, і не вельми усвідомлений «вибір-2006» щодо тих політичних сил, які визначатимуть національну політику в найближчі роки, було зроблено.

На час написання цього матеріалу відомими є лише попередні результати парламентських виборів. Попри те, що остаточні цифри ще змінюватимуться, загальна картина і рангова ротація чітко окреслилися. Станом на 6 ранку 28 березня першу позицію впевнено утримує Партія Регіонів – 29 %, друге місце належить БЮТ – майже 23 %, Блок «Наша Україна» – близько 16 %, СПУ – 6,4 %, КПУ – 3,5 %. У так званій «сірій зоні» на межі входження чи то невходження опинилися – Народний блок Литвина (2,5 %), Блок Н. Вітренко «Народна опозиція» (2,5 %) та Український народний блок Костенка-Плюща (2,15 %). Партія Регіонів традиційно перемогла у всіх Східних та Південних регіонах України, БЮТ став лідером у 13 регіонах України, включно з Києвом, фактично весь Центр та частково Захід України (Рівненська, Волинська області) віддав найбільшу кількість голосів саме за блок Юлії Тимошенко. Результати ре-

місце. Всупереч соціологічним прогнозам, ані блок ПОРА-ПРП, ані політична партія «Віче» не наблизилися до заповітної 3-відсоткової позначки. Явка виборців на рівні 67 % по всій Україні є вагомим нижчою за явку на останніх президентських виборах: півтора роки тому проголосувало майже на 10 % громадян більше. Очевидно, що до масового абсентеїзму польського зразка, коли на останніх парламентських та президентських виборах у Польщі явка виборців була на рівні 40-50 %, українцям далеко, але революційно-громадянська змобілізованість зразка 2004 року безповоротно минулася. Хоча варто зважити й на ті безнадійно довгі черги на виборчих дільницях, у яких загубилися щонайменше тисячі й тисячі голосів українських громадян.

Перш ніж давати відповідь на питання, в який політичний конгломерат переплавляться голоси українських виборців, потрібно дати відповідь на питання, чим недавня виборча парламентська кампанія різнилася від попередніх. Хоча російській політолог Андрій Окара на прес-конференції 27 березня в УНІАН закинув українським політтехнологам їхню повну неконкурентоспроможність, все ж таки оцінка явно ця гарячкова й підживлена значною мірою поразкою блоку ПОРА-ПРП. Насправді ця виборча кампанія пройшла під знаком двох великих «П» – вельми відчутної політтехнологічної професіоналізації, і всюдисущого, безмежного популізму.

Виборчі кампанії і БЮТу, і блоку «Наша Україна» були доволі якісно зорганізовані, проведені з належним рівнем символічної репрезентативності, з яскравими шоу, перформансами, пропагандистськими реверансами, інформаційними кампаніями. А такий політичний проєкт, як «Віче», явно виділявся з-поміж решти своїми нестандартними месиджами, «Програмою розвитку країни». Але, як свідчать результати голосування, пересічний український виборець мало готовий до сприйняття рафінованого пропагандистського інтелектуалізму. Тому-то в сірій зоні списку прохідних політичних сил теліпається блок Наталі Вітренко, а не «Віче».

Тотальну невідповідність і майже патологічну схильність до порожньої, спекулятивної риторики більшості вітчизняних політиків дуже добре унаочнила громадянська кампанія «Усвідомлений вибір-2006», зоргані-

зована коаліцією неурядових організацій. Коли на дебатах на «5 каналі» достойників із провідних політичних сил, змушували говорити не про НАТО та так звану проблему російської мови, а про стратегії реформування охорони здоров'я, освіти, комунального господарства, правосуддя, податкової та пенсійної систем, то переважно сказати їм було нічого. Натомість навальний популізм в українських реаліях є безпрограшним варіантом політичного позиціонування. Ключове гасло виборчої кампанії Партії Регіонів – «Відчутне покращення вашого життя вже сьогодні» – є, взагалі, квінтесенцією, класичним виразом і апогеем невмирущого політичного популізму. Обіцянка, яку жоден демократичний уряд у світі в умовах ринкової економіки не здатен виконати.

В європейських країнах є стандартною ситуація, коли у виборчих перегонях, скажімо, можна виокремити п'ять-шість фаворитів, з яких лише одна сила є одверго популістською, і такі сили здебільшого спроможні зайняти позицію лише на дні списку прохідних сил. В Україні же популізм квітне буйним електоральним цвітом. Якщо додати голоси, які отримали Партія регіонів, БЮТ та КПУ, то вийдемо на приблизно 55-56 % голосів виборців. Більше половини дорослих українців голосувало за одверго популістські політичні сили. Зріла європейська нація так не голосує

Продовження на наступній сторінці.

Продовження. Початок на стор. 9

і заможне, впевнене в майбутньому суспільство з великим ступенем соціальної довіри так не голосує. Отож маємо, що маємо.

І соціологи, і політологи впродовж виборчої кампанії невтомно говорили про існування так званого «резервного помаранчевого електорату», який залежно від поточної кон'юнктури коливався між «Нашою Україною» та БЮТОм. За цей електорат потрібно було зятися боротися до кінця. Єдиний український політик, який спромігся це успішно зробити, це Юлія Тимошенко. Її перемога – це триумф харизми, емоцій і безпрецедентної для України політичної естетики. А політична етика нині не в моді, що й засвідчило скромне третє місце блоку «Наша Україна». Юрій Єхануров за всіх його політичних і управлінських чеснот реноме яскравого, харизматичного лідера не відповідав.

І якщо виборча кампанія залишила враження суперечливі, то організація виборів справила враження однозначні. Зумисної протидії проведенню демократичних, прозорих, чесних виборів з боку влади не було, що б там не стверджували спостерігачі від СНД (місія CIS-ЕМО) на чолі з паном Затуліним. Як на мене, найбільш зважену й об'єктивну оцінку тим проблемам, з якими зіткнулася Україна в день виборів, артикулював на пресконференції в Інтерфакс-Україна 27 березня представник міжнародної організації «За справедливі вибори» німецький адвокат Міхаель Хоендал: тиснява й неприпустимо довгі черги на виборчих дільницях, неточності й помилки у виборчих списках, недостатня зорганізованість, невідповідність європейським стандартам роботи дільничних комісій. Ці недоліки мають бути усуненими на наступних виборах, але давати поспішні оцінки тому, наскільки вони вплинули на результати волевиявлення українських громадян, не варто. Ярослав Давидович неодноразово наголошував, що в українських реаліях парламентські та місцеві вибори потрібно розвести у часі, але українські депутати свого часу обрахували якусь таки користь для себе від одночасного проведення виборів всіх рівнів. Спостерігачі від ОБСЄ, чия думка щодо рівня й якості проведення національних виборів у європейських країнах є найавторитетнішою у Європі, дали, навзагал, позитивну оцінку ступеню демокра-

тичності та прозорості українських виборів. А Верховний представник ЄС з питань зовнішньої політики та безпеки Хав'єр Солана у понеділок зробив офіційну заяву щодо українських парламентських виборів: «Я вітаю український народ з проведенням... вільних і справедливих виборів до парламенту, що відповідають міжнародним стандартам демократичних виборів. Ці вибори створюють нові стандарти для побудови майбутнього України». У 2008 році українському уряду потрібно буде підписувати новий довгостроковий договір із ЄС, що прийде на зміну чинній Угоді про партнерство та співробітництво, підписаній у далекому 1994 році. І від того, яким буде український уряд за складом, і за духом своїм, залежатиме дуже й дуже багато.

Найближчими днями можна очікувати підписання символічного документу про створення «коаліції демократичних сил». Саме таке означення було вжито Президентом Віктором Ющенком. На другий день після виборів в українському медійному просторі циркулюють різні версії майбутньої коаліції. Але реально вартими уваги та осмислення є лише дві нижче названі.

Коаліція демократичних сил, або помаранчева коаліція, у складі БЮТ, блоку «Наша Україна» та Соціалістичної партії України. Така коаліція є реставрацією майданної команди, спробою відновлення втраченої впродовж останнього півроку революційної динаміки, або принаймні реформістського запалу. «Наша Україна» не має іншого вибору, як погодитися на прем'єра Тимошенко й спікера Олександра Мороза. Хоча щодо посади спікера, між іншим, доволі потужної у новій системі державної влади, адже для його усунення з посади потрібно буде 300 голосів нардепів на противагу 226 за звільнення прем'єра, можливі й інші калькуляції. Якщо додати всі голоси, отримані «помаранчевими політичними силами», то виходить близько 44 % голосів виборців, на противагу близько 30 % голосів тих, хто підтримував Партію регіонів. Таким чином, за цією коаліцією стоятиме відносна більшість населення України. Відповідно до конституційних норм та політичної кон'юнктури за Президентом в цій коаліції мають бути збережені силовий сектор та зовнішня політика, а Прем'єр Тимошенко перебиратиме на себе контроль за економічною політикою, зокрема стратегічним енергетичним сектором. І все ж таки не по-

лишає у спокої сакраментальне питання: чи можна виборчі результати блоку «Наша Україна» вважати особистою поразкою Президента? І так, і ні. Віктор Ющенко в перший рік свого перебування на посаді категорично відмовився від популістської, кон'юнктурної політики. У кризові моменти, коли б ситуативний популізм його врятував, він радше мовчав. Україна вперше в своїй історії отримала національного президента, а не «батька кланів», і, схоже, до цього вона не вельми готова.

Другим варіантом коаліції є так звана Велика кольорова коаліція у складі Партії Регіонів, блоку «Наша Україна» та СПУ в ролі медіатора й арбітра. Така коаліція розглядається як шанс до об'єднання Сходу й Заходу, як можливість створити потужну парламентську більшість у 280 і більше мандатів. Не можна огульно заперечити слушності цих міркувань. Та не все так просто. Роль системної, конструктивної опозиції Партії Регіонів, очевидно, не цікава й не потрібна за великим рахунком, єдиною підхожою на роль такої опозиції політичною силою серед переможців парламентських перегонів є, звісно, БЮТ. А Партія Регіонів явно не проти блокування з «Нашою Україною». Створення Великої коаліції стане особистою і практично безроздільною перемогою Рената Ахметова, а разом з ним і всіх запакованих в Партію Регіонів велико-бізнесових і корпоративно-кланових інтересів. Політичне єднання Сходу й Заходу життєво важливе для України, але після системного очищення й трансформацій. Для їхнього проведення потрібно дати шанс помаранчевій коаліції. А вже через років п'ять в разі етичної еволюції та зростання національної на противагу кланово-олігархічній та регіональній зрілості Партії Регіонів можливим стане справжнє, ціннісне, мудре єднання України.

Багато хто пророкує недовговічність помаранчевої коаліції та швидкий прихід їй на зміну великої кольорової коаліції. Нинішні парламентські вибори можуть увінчатися і біло-голубим ренансом, і помаранчевим ренесансом. Прогнози наразі – заняття дилетантське й невдячне.

Жанна Безп'ятчук,
студентка НаУКМА

Ярмарок кар'єри

31 березня в НаУКМА відбувся Ярмарок Кар'єри – 2006, організований, традиційно, Центром кар'єри та працевлаштування студентів (JCC). Цьогорічний захід – чотирнадцятий (уперше проведений у 1994 році) успішно реалізований проект. За весь час існування Ярмарку участь у ньому взяли більше 300 провідних компаній.

Цього разу на Ярмарку Кар'єри було представлено 34 провідні компанії. Відкриті вакансії могилянцям пропонували і ті організації, що вже багато років є партнерами Могилянки (UMC, Ernst & Young, KPMG, InnoWare, PricewaterhouseCoopers, Spector, Sachs & Company, Делойт енд Туш Україна, Бейкер і Макензі, Кока-Кола Беверіджиз Україна, Крафт Фудз Україна, British American Tobacco Украї-

гилянців, характеризуючи їх як людей амбіційних, організованих і цілеспрямованих, людей, які знають, чого хочуть досягти в цьому житті і що для цього потрібно.

Що стосується сфери, в якій найбільше відчувається брак кваліфікованих спеціалістів, то за нашим опитуванням – це IT-технології. Особливо прикро те, що представники цієї галузі вважають КМА все ж таки гуманітарним ВНЗ, який готує дуже мало професійних програмістів. На запитання, які спеціальності є перспективними і будуть користуватися особливим попитом через 5 – 10 років, найчастіше відповідали: потрібні будуть спеціалісти з HR, PR та представники технічних спеціальностей. Зокрема, бракуватиме кваліфікованих інженерів, адже їх не вистачає вже сьогодні.

Могилянська спільнота на ринку праці

на, Procter & Gamble та ін.), і не менш впливові на ринку праці компанії, що вперше брали участь у заході КМА (METRO Cash and Carry Ukraine, ТОВ «Астеліт» – LIFE, Philips, Міжнародний Альянс з БІЛ/СНІД в Україні, Атлантік, ADV Partnership та інші.). Цей безсумнівний прогрес свідчить про постійний інтерес провідних світових компаній до наших студентів та випускників. Цікаво, що серед представників компаній, які брали участь у Ярмарку, часто зустрічались випускники КМА. Можливо, захід пройшов у такій теплій та невимушеній атмосфері саме тому, що, фактично, зібрав могилянську спільноту різних поколінь? Так це чи ні, але якщо експансія наших студентів на ринок праці буде і далі проводитись такими темпами, то через кілька років Ярмарки Кар'єри нагадуватимуть зустрічі випускників Академії.

Якщо на основі спілкування з представниками компаній-учасників Ярмарку ми спробуємо зробити короткий огляд сучасного ринку праці для молоді, то зробимо такі висновки: поперше, сьогодні ринок, як і раніше, потребує випускників «престижних» спеціальностей. Це економісти, інформатики і юристи – їм пропонувалося найбільше вакансій. Друге місце нашого рейтингу спеціальностей займають соціологи, а вже після них – гуманітарії. Випускникам, в основному, пропонувалися посади менеджерів різних категорій. Що стосується браку професійного досвіду у «вчорашніх» студентів, то це не зупиняє компанії, які готові компенсувати його стажуванням, тренінгами і навчальними програмами. Тобто зараз роботодавці зацікавлені у співпраці зі студентами провідних ВНЗ – їх стратегія передбачає зростання молодого спеціаліста всередині компанії. Сьогодні при підборі кадрів звертається увага не так на спеціальність, як на особисті якості людини – лідерські, організаторські. Хоча, звичайно, такі загальні вимоги, як знання фаху та іноземна мова, залишаються незмінним критерієм при відборі майбутнього працівника. Тут роботодавці в поглядах погоджуються всі як один, із повагою говорять про мо-

Все більшою і більшою повагою користуються випускники Факультету правничих наук КМА. Цього року вже три юридичні компанії презентували себе для випускників Академії. Вони не погоджуються з думкою, що юридична школа КМА не є лідером країни і називають її якщо не найкращою, то точно однією з кращих.

Наприкінці Ярмарку ми поспілкувались з Іриною Картавцевою, директором Центру кар'єри та працевлаштування НаУКМА та організатором заходу.

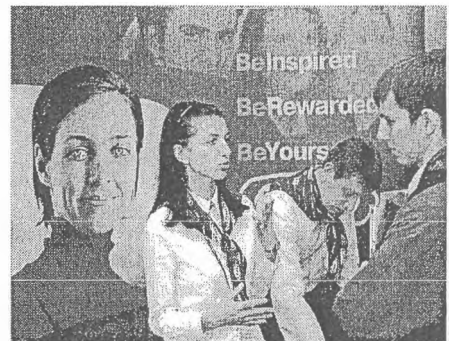
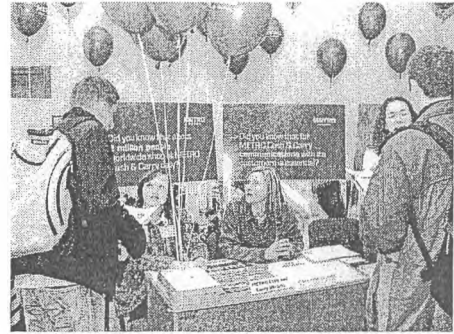
– Пані Ірино, відомо, що з перших років відродження академії, Центр успішно впроваджував традицію проведення Ярмарків Кар'єри. А з чого все починалось?

– Ярмарок Кар'єри – це захід, розрахований на перспективу. Наш Центр був першим серед усіх українських ВНЗ – він з'явився в 1994 році. Ми багато експериментували і побачили, що Ярмарок Кар'єри якраз і є тим заходом, який відповідає нашим вимогам і потребам. Ми довго шукали оптимальний шлях його проведення, робили ярмарки і для факультетів, і по спеціальностях, і загальноуніверситетські... Але в зв'язку з тим, що компанії, представлені на Ярмарку, працюють у різних сферах і зацікавлені у представниках різних спеціальностей, ми зупинились все ж таки на загальноуніверситетському форматі. Наші заходи залежать від того, що відбувається на ринку праці. Потреба в молодих спеціалістах є. Щоб прискорити адаптацію могилянців до вимог ринку, в цьому навчальному році ми разом із партнерами – компанією SAN Інтербрю Україна та Фондом братів Кличків реалізували тренінговий проект «Твори себе сам». Кількість компаній збільшується, зацікавленість у наших студентах зростає.

– Пані Ірино, на цьогорічному Ярмарку було представлено більше 100 вакансій. На кого орієнтовані ці вакансії?

– Переважна кількість представлених вакансій передбачає повний робочий день і розрахована на випускників. Крім цього, більшість компаній пропонували також програми стажування і вакансії на неповний робочий день,

розраховані на студентів. Що стосується спеціальностей, то перше місце посідають інформатики, економісти та юристи. Але є багато вакансій і в рекламній сфері, і в сфері HR, PR, журналістики. Спектр дуже широкий. Безперечно, свої умови тут диктує ринок праці. Тим студентам, які навчаються на спеціальностях, що не вважаються «модними», потрібно зоріє-

туватись, як застосувати свої навички, яку додаткову спеціалізацію отримати на стику дисциплін. Але природа речей така, що перенасичення «популярними» нині фахівцями рано чи пізно відбудеться. Дуже в недалекому майбутньому передбачаємо попит на фахівців природничих галузей і з глибокими гуманітарними знаннями (наприклад, філософією, потрібною сьогодні кожній освіченій людині).

Роботу знайти можна – головне бажання. Головне – що ти хочеш і що ти робиш, щоб реалізувати свої бажання.

– Як Ви думаєте, чи справедливі очікування учасників цього заходу, як студентів, так і компаній?

– На Ярмарку були представлені найпотужніші провідні компанії, які працюють на ринку України. За відгуками компаній і студентів можна сказати, що захід вдался. Це що стосується організації. Що ж до реалізації основної мети заходу – заповнення якомога більше вакансій у компаніях та влаштування на роботу якомога більшої кількості студентів та випускників, то остаточно на це питання можна буде відповісти згодом, коли закінчаться перші апікаційні періоди та співбесіди. Поспілкувавшись сьогодні з представниками компаній, можна з упевненістю сказати, що студенти НаУКМА будуть стажуватись у компаніях, а випускники будуть їхніми співробітниками.

Олена Кричківська,
студентка НаУКМА

На світлинах:
представники компаній (METRO Cash and Carry Ukraine та Крафт Фудз Україна).

Пам'ять

Петро Васильович Одарченко
(1903-2006)

11 березня 2006 року не стало відомого педагога, дослідника літературознавства, мовознавця, кри-

Невтомний працівник на полі науки

тика, великого друга нашого університету. Саме бібліотеці Академії Петро Васильович подарував книгозбірню, яку збирав протягом усього життя: понад три тисячі книжок, третина яких із дарчими написами авторів, найвідоміших українських письменників ХХ століття. Цей дар Наукової бібліотеки отримала на початку 2002 року, і протягом року колекцію було опрацьовано і відомості про всі 3280 видань можна знайти в Електронному каталозі. Поруч із книгозбіркою у Староакадемічному корпусі зберігається в Науковому архіві Наукової бібліотеки і особовий архівний фонд Петра Васильовича Одарченка. Останній лист від Петра Васильовича Одарченка, який надійшов до бібліотеки, датований 28.02 2006 року...

Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» вже добре відома в Україні. Серед фахівців бібліотечно-інформаційних технологій цінується її новаторський підхід до автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів. Вона серед перших в Україні в 1996 році надала можливість своїм читачам користуватися електронним каталогом, «розказала» про себе Веб-сторінкою в Інтернеті. Книжкова колекція, розпочата в 1992 році з першої книги, зараз нараховує близько 250 тисяч видань і має добру славу серед науковців та студентів Києва книгозбірні з «серйозними фондами».

Наші фонди, значною частиною, — це заслуга української громади як в Україні, так і поза її межами.

Серед колекцій бібліотеки особливе місце займає колекція Петра Васильовича Одарченка. Це перлина нашого книжкового зібрання, адже прізвище власника цієї колекції — Людини, яку сучасники характеризують не інакше як «широкого, надійного українця» або ж «невтомного працівника на полі науки». Людина, яка попри всі життєві й суспільні катаклізми зуміла зберегти

себе, вистояти і максимально зреалізувати свій творчий потенціал.

Відомий педагог, дослідник-літературознавець, мовознавець, критик, який мешкав у США, Петро Васильович Одарченко народився 20 серпня 1903 року в селі Римарівці на Полтавщині. Закінчивши сільську школу 1913 року, Петро Васильович перейшов до Гадяцької гімназії. Знаменними були 1919-1920 роки, коли гімназист Петро жив у будинку Драгоманових. Там він міг щодня бачитися і розмовляти з Оленою Пчілкою. Ще гімназистом він вирішив бути народним учителем, вчився на педагогічних курсах. 1920 року здійснюється юнацька мрія: 17-літнього Петра призначено на посаду народного вчителя в хутірську школу... Він учив і навчав-

ся все життя... Через поневірвання та заслання, через вимушену еміграцію... Казахстан, Варшава, Відень, із 1950 року — США. Усі ці буремні роки вчений не полишає перо науковця, невтомно трудиться і вперто займається науковими дослідженнями, як би скрутно не доводилося в житті і якою б неприхильною до нього не виявлялася доля.

Нарешті численні друковані праці професора Одарченка стали доступні і дослідникам материкової України. І це, перш за все, його ґрунтовні дослідження творчості Тараса Шевченка, Олени Пчілки та Лесі Українки. Український читач, напевне, вже встиг ознайомитися з такими працями Петра Одарченка, виданими в Україні, як «Тарас Шевченко і українська література» (К., 1994), «Леся Українка» (1994), «Шевченкознавство на Україні в 1961-1981 роках» (Ніжин, 1995). Творчості відомої української поетеси Лесі Українки присвятив Петро Одарченко не одне ґрунтовне дослідження. В Києві у видавництві М. П. Коця в серії «Українознавство діаспори» вийшла книга Петра Одарченка «Леся Українка: розвідки різних років» (1999 рік). Сподіваємося, що з часом читачі України матимуть можливість познайомитися з результатом титанічної редакторської праці П. Одарченка, книгою О. Косач-Кривинюк «Леся Українка: Хронологія життя і діяльності», яку видала в Нью-Йорку Українська Вільна академія у США 1970 року.

З почуттям хвилювання і вдячності за вдумливе та толерантне ставлення до висвітлення життя та творчості знайомися з матеріалами збірника Петра Одарченка «Українська література» (К., 1995). Ця збірка є підсумком багаторічних досліджень творчості Олени Пчілки, Михайла Старицького, Олександра Олеса, Григорія Чупринки, Михайла Ореста, Олега Зувєвського. Опублікував Петро Одарченко також спогади про Миколу Зерова, Тодоса Осьмачку, Євгена Маланюка.

Не одне покоління українських етнографів та мовознавців використовуватимуть у своїх дослідженнях праці з української етнографії та фольклору, праці з питань українського мовознавства. Лише за 1946-1993 роки П. В. Одарченко надрукував 137 праць на теми сучасної української літературної мови. У 1997 році видавництвом «Смолоскип» було видано збірку Петра Одарченка «Про культиуру української мови».

Полтавщина, яка снилась і про яку мріялось Одарченку в далеких світах, саме його Полтавщина, сприяла «поверненню» Петра Одарченка в Україну. Крайнин Петро Ротач — поет, літературознавець, є автором низки статей та рецензій на праці П. Одарченка, що вийшли в українських часописах і увійшли до збірника «Петро Одарченко: Портрет вченого і дослід-

ника» (За ред. Івана Андрусяка.- К.: Смолоскип, 1999). З'явилось в Україні і ще одне дослідження про Петра Одарченка — Петра Сороки з Тернопільщини, автора цікавих праць про вчених діаспори Володимира Жилу, Зою Когут, Яра Славутича (монографія «Петро Одарченко. Життя і творчість». Тернопіль. 1998).

Роботу з упорядкування та опрацювання колекції Петра Одарченка уже закінчено. Книжки, які ми тримаємо в руках, засвідчують, що ми маємо справу з надзвичайно цінним зібранням, що відображає не тільки наукові уподобання дослідника, а і його численні творчі контакти, прихильників його довгої наукової творчості. Вже в перших відкритих посилках (а їх було всього близько 50) — книжки з автографами Василя Барки, Євгена Маланюка, Ліни Костенко, Євгена Сверстюка, Валентина Мороза, Олександра Оглоблина, Дмитра Чуба, і, приємна несподіванка для нас, Президента НАУКМА В'ячеслава Брюховецького («Специфіка і функції літературно-критичної діяльності»), яку він подарував П. Одарченку 1993 року і яка повернулася в Україну, в НАУКМА.

Петро Васильович завжди працював на своїй улюбленій ниві і поширював зв'язки з різними установами і діячами України. Ми пишаємося тим, що його колекція, сьогодні відкрита для студентів та викладачів університету. Ми пам'ятаємо рядки з його листа: «Я дуже радий, що мої книжки будуть у бібліотеці Києво-Могилянської академії і що студенти користуватимуться ними».

Світла пам'ять йому.

Тетяна ЯРОШЕНКО,
директор Наукової бібліотеки
НАУКМА

На світліні: екслібрис Петра Одарченка

Використані матеріали:
Ярошенко Т.О. Колекція Петра Одарченка//Українська культура.- №4/5.2002.-с.32

Нещодавно відбувся Відкритий чемпіонат НаУКМА з Брейн-рингу – Кубок Інфокому - 2006. За Кубок змагалися 8 команд провідних ВНЗ м. Києва. Ось які результати.

Тандем інтелекту й ризику

Кубок уже вдруге завоювала команда Національного аграрного університету «Аніона». Її суперником у фіналі була команда «АБ» Київського національного університету, яка посіла 2-у сходинку. Команди НаУКМА «Ва-Банк» та НТУУ КПІ «Активний опір» у серйозній боротьбі поділили між собою 3-4 місця. Нижчі місця зайняли команди НаУКМА «Будячки», «АЗС», «ЛаТерна» та КНТЕУ «Когі-тарес».

Цікавим було й те, що команда «Аніона» зустрілася із минулорічним чемпіоном Києва 2006 року з Брейн-рингу — командою «Інфоком», де з рахунком 2:2 перемогла дружба.

Окрім ігор, у програмі Кубку були ігри з глядачами, де переможці отримали квитки до кінотеатру «Кінопанорама». У конкурсі «Суперкнопка» та в номінації «Найкращий гравець» переміг учасник із команди «Аніона» Артем Худолєєв. У номінації «Найкраща командна форма» перемогу отримала жіноча команда «Ла-Терна» із краватками.

Всі учасники турніру отримали призи від генеральних спонсорів турніру компанії «Інфоком», Міжнародного благодійного фонду «Відродження КМА», видавництва «Дух і літера», кінотеатру «Кінопанорама».

Гра «Брейн-ринг» — це найкраще поєднання інтелекту, спорту, шоу, азарту, динаміки та емоцій. Вона розвиває уважність, кмітливість, реакцію, допомагає виявляти та розвивати лідерські якості тощо. Це гра для тих, кому не байдужий ризик, і тих, хто хоче виявити свої знання у поєдинку, прагне оригінального та незабутнього. Вона дає змогу випробувати свої сили та удачу — це пояснює високу популярність гри та постійне зростання її прихильників.

Генеральний спонсор турніру — Телекомунікаційна компанія «Інфоком». Партнери: Київський міський клуб знавців, видавництво «Пульсари», благодійний фонд «Відродження КМА».

Прес-центр НаУКМА

Автограф

За містом

За містом сміється
яблуна —
аж сипляться білі зуби.
За літо — розпухнуть
ясна...
і згодні на інші губи.
(Шукають чийсь...
зі смаком
ковтають
жа
да
ну

Рівновага води і сонцесвітінь...

слину...)...
А що неціловані -
скрапнуть і корінь згодують тліном.

Хтось прийде, коли сонце
впаде
без дозволу в тінь дощів
і настане рівновага води і
сонцесвітінь..

Інь-янь

Стань - моєю -
хоч трохи пізньою.
Стань сопілкою -
на двох зрізаною.
Залізти б у небо,
в 10-ту скриню.
Донизу звідти скрипальку скинути.
Байдуже: чи знайде
собі слухача.
Хай коні в гарці,
Хай поле бісється!
Постань моїм - із правого плеча.
Підваж:
хай ліве
торкнеться місяця.

Повінь

Словом,
привиділась повінь.
З вікон - потоки
джазові!
Кнайпи
сльотиви втоми
змінюють на екстази.
Місто мостів і замісів.
Музика смаку і смутку.
Повінь провадить
трансмisiю
права,
прошення,
прибутку.

Варто зимі думати?...

Прогнозує зима:
- Звісно, весна боротиметься
за воду,
а суша віддиратиме себе по клаптю
у води.
Літо вдереться у весну
з віниками любовної лободи...
...Ангел злетів.
Двічі сильний — крильми...

(Думала, вже не з'явиться).

• Я не думала навіть,
що дощ може бути...

Вертикаль із кавою - по обидва

Там навіть кава має
Той депресивний колір.
П'єш гіркоту,
Коли в гіркоті ув'язнений.

Тут навіть кава має
Свій винятковий запах,
З ним без „можна?“ входять
найпотрібніші відчуття.
Все-таки перегляну кави-не-
живання-
І додаватиму трохи сонця в напій:
Для кращого
серцебиття.

Еліпе

Сьогодні вітер з димом
грає в шахи.
Ще вчора гребінці чесали небо...
Шпили соборів зодяглись у птахів.
... А ти сьогодні
зодягнувся
в себе.

Наталія Бендель,
студентка ФГН-2

Культура

Пізнати себе – найвище прагнення людини. На жаль, наша комп'ютеризована реальність затуляє людину у вир безкінечних невиконаних завдань, тому мало хто спроможний зупинитися хоч на мить і зазирнути вглиб себе. Василю Химочці у виставці «Нова реальність», яка відкрилася 14 березня в Галереї мистецтв НаУКМА, це вдалося.

Художній проект Химочки – самобутній, глибинний і довершений. Гармонійні, чітко виражені геометричні конструкції немовби наповнені внутрішнім світлом. Переплетені язичницька та християнська тематика, духовне заглиблення створюють ефект медитативного послання, од-

малярство» – так називається художня виставка Василя Химочки. Маляр за покликанням, власник дивовижного знання, майстер сакрального мистецтва Василь Химочка у своїх роботах дарує всепоглинаючий спокій, гармонію, урівноважену думку.

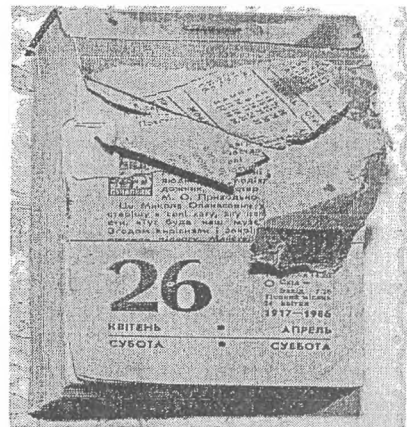
Василь Химочка – член Національної Спілки Художників, бере участь у виставках із 1972 року (понад 50 виставок), виставлявся у Празі, Москві, Тегерані, Мюнхені.

Ця виставка ніби місток синтезу, споглядання Химочки через живопис на світ. Світло стало за основу творіння полотен і пронизало всі куточки уяви, думок, мрій автора. Барвіста гра

«Чорнобиль сьогодні: 20 років після аварії»

У галереї «ПідWall» (вул.Іллінська,9) (НаУКМА) відбулося відкриття виставки фотографій, картин та дитячих малюнків «Чорнобиль сьогодні: 20 років після аварії». Виставка триватиме до 15 квітня, а з 24 квітня по 7 травня буде експонуватись у галереї Оксфордського університету. Організатори проекту – студентський Еко клуб НаУКМА.

На виставку представлено роботи фотоаматорів та професійних фотографів, які висвітлюють сучасний стан зони відчуження; малюнки дітей-переселенців із Зони відчуження, які демонструють їхнє сприйняття аварії на Чорнобильській АЕС.

Завдання проекту – повернути увагу громадськості України та Великобританії до наслідків Чорнобильської аварії; продемонструвати сучасний стан зони відчуження та підкреслити її унікальність як екологічно цінної території, де відбуваються процеси відновлення природних екосистем в умовах повної відсутності людського тиску.

У межах проекту Кіноклуб НаУКМА запланував показ фільмів на чорнобильську тематику.

Сторінку підготував Іван Жежера

Глибинна новизна

кровення, яке є мостом, що веде глядача у світ нової реальності.

Яскрава техніка, оригінальний, новий для України стиль, щирість автора не можуть залишити байдужим. Тому на презентації виставки зібралось багато поціновувачів мистецтва та просто друзів художника, серед яких були представники Національної спілки художників України, Київського національного університету будівництва та архітектури, де викладає художник, керівник майстерні сакрального мистецтва, і навіть лікар-психокардіолог. Картини Химочки – не тільки зразок художньої майстерності. Натхненні Богом, вони позитивно впливають на психологічний стан і здоров'я людини.

Не зважаючи на те, що багато робіт уже було представлено під час персональної виставки Василя Химочки «Луна у просторі», яка дивувала глядачів десять років тому в Галереї мистецтв, «Нова реальність» все ж заслуговує на глибоку увагу, адже таке мистецтво – найкоротший шлях до пізнання себе і світу.

Олена Дмитрик,
студентка ФГН-2

«Нова реальність». Оптичне, символічне, медитативне послання через

кольором крізь геометричні конструкції створює медитативний настрій при огляді виставки. «Митець іншого часу», «другий Вазарелі на території України, чий думки пронизані творчою загадкою», – так відгукуються про Василя члени Спілки. «Природа його творчості – це глибинне переосмислення народного, канонічного, усталеного та майбутнього», – говорить мистецький критик Григорій Міщенко.

Справді, коли бачиш полотна Химочки, то ніби долася шлях від фігурального пояснення до абстрактного медитування, що робить твори напрочуд оригінальними та чаруючими.

Ярина Михальюнок,
студентка ФГН-2

«Казко-Манія»

Виставку з такою назвою відкрито 8 квітня в Галереї мистецтв НаУКМА. Її автор Олександра Жумайлова-Дмитровська. Головний герой її картин – казка. Слово, яке асоціюється з дитинством... Спочатку нам ці казки читають, потім ми розповідаємо їх. Казка, на переконання автора, це рушійна сила творчості. Хтось із сучасних мистецтвознавців вивів походження сучасного мистецтва – це гра. Ми граємо з предметами, ілюзією простору, ідеями, образами і створюємо арт-об'єкти.

Все це чекає на відвідувачів виставки Олександри Жумайлової-Дмитровської.

Виставка триватиме до 17 квітня.

Презентація

Помітивши в європейській літературі тенденцію до популярності молодих авторів (частиною якої є й популярність перекладів Любка Дереша в Європі), видавництво «Кальварія» готує до друку сім книжок молодих авторів покоління «від 16 до 26». Проте, судячи з багатьох публікацій, які з'являлись у ЗМІ після презентації нових авторів, цей проект зрозуміли переважно як утворення нової молодіжної серії. І це не дивно, оскільки останнім часом твори молодих сприймаються чи то як окремий автономний сегмент популярної літератури, чи то навіть як зразки окремого жанру — «молодіжного роману»,

діваюся, що рано чи пізно хоча б хтось із них прочитає роман, згадає студентку з України і зрозуміє, наскільки їй вдячна.

Якщо б знаття наперед про всі ті труднощі, з якими зіткнувся в Мадриді, то все одно здійснила б цю подорож. А усім могилянцям, що знають іспанську (мають сертифікат) дуже рекомендую спробувати здобути аналогічну стипендію від МЗС Іспанії. Заходьте на сайт: www.becasmae.com і вперед! Які пригоди зустрінуть вас в цій чудовій країні - залежить від вас.

- Чи існує особливе могилянське літературне середовище? І як би ви його схарактеризували?

Створити новий світ

в якому тематика, як правило, має бути волоцюжно-богемно-алкогольна. сюжету немає, а закони правопису — пригнорвані.

Наскільки такі узагальнення мають сенс — не нам судити, але у цьому конкретному випадку мова йде про дещо інше. Сім нових книжок побачать світ у різних серіях, а значить мова йде не про сім «молодіжних романів», а про нову химерну прозу, новий жіночий роман, нові альтернативні твори. Адже їхні автори не просто щасливчики (як до речі, багато хто вважає), які одного прекрасного дня написали свої «творіння» — і добре видавництво їх помітило. У багатьох із них до цього моменту були численні спроби, публікації, мистецькі акції, пошуки, зміни. І нарешті, визнання в певному, хоч і вузькому, але Колі.

Галина Логінова, випускниця Києво-Могилянської академії, за фахом — філософ, — одна з авторок майбутніх книжок, але єдина, в кого вийде одразу дві книги «Піщана ріка» і «Червоне солодке сонце».

- Головна героїня роману «Червоне солодке сонце» — студентка Могилянки, котра проходить стажування за кордоном. Наскільки цей роман можливий вважати автобіографічним?

- Автобіографічним є той факт, що я, будучи студенткою Могилянки, двічі стажувалася в Мадриді. І другого разу сталася та прикра помилка з моєю стипендією: її мені місяць не платили і в столиці Іспанії я не вмерла з голоду, а ще й почувалася нездільно лише тому, що зустріла купу людей, які чомусь перейнялися проблемами цілком незнайомої їм іноземки. Навіть їхніх імен у романі не змінено. Спо-

- Коли я навчалася в Могилянці, шансів розвинути свої літературні здібності була тьма: лише встигай ловити за хвоста. У гуртожитку, який тоді Могилянка орендувала у Метробуду, поселили самих першокурсників (якось не престижно було тоді виїздити з Троєщини), хлопчикам дали другий поверх, а дівчаткам — третій. Але вечорами всі товклися на хлоп'ячій території. Там жили Стас Шумлянський, Іван Бабошин, які немалу роль грають у становленні могилянських ЗМІ. Тоді дуже багато чого смішного траплялося, а Льобік (мій колега по філософському фаху) ходив за усіма, так би мовити, з «козячим пергаментом» і все записував. З того пергаменту народилася п'єса «Бред, але тем паче», надрукована в газеті «Колега» та вивішена на однойменному сайті. Вона там, певно, і досі висить, документуючи тодішнє наше творче життя.

Ще був часопис «Центр Європи», куди дописувала статейки та літературний додаток до нього, де друкували мої оповідання. Хочу із вдячністю згадати курс Сергія Івановича Іванюка «Основи літературної творчості»: написати оповідання на задану тему раз на тиждень — це дуже дисциплінує. У межах того курсу, згадую, з нами проводили заняття Богдан Жолдак та Олександр Ірванець. Словом, могилянська атмосфера надихала на творчість, а плоди тієї творчості було де публікувати.

- Видавництво «Кальварія», котре співпрацює із вами, стверджує, що зараз в Україні з'являється принципово нове літературне покоління. Чи згодні ви з тим, що така тенденція справді існує? Які основні ознаки цього «нового», окрім віку авторів?

- Іспанський філософ Хосе Ортега-і-

Гасет висунув свого часу теорію покоління, мовляв, кожне покоління триває 15 років, люди в основному спілкуються у межах свого покоління і протистоять (чи, навпаки, продовжують традицію) попереднього покоління. За його теорією, покоління 0-15 років не грає жодної ролі в суспільстві, покоління 15-30 протистоять поколінню 30-45, яке є визначальним для суспільного життя, і, в свою чергу, є суперником покоління 45-60. Ортега твердить, що в тому самому суспільстві одночасно існує кілька світоглядів: панують світогляд покоління 30-45-річних, старше покоління із замилюванням згадує, коли панували їхні ідеї, а молодше критикує «покоління розквіту». З цієї позиції (на яку я схильна пристати) «Кальварія»

має рацію: покоління 15-30-річних подає свій голос, відмінний від голосу попереднього покоління. Сподіваюся, що це нове покоління, до якого я належу, спроможеться створити не просто систему цінностей, а власний стиль, пізнаваний у світі.

- Як відомо, «Червоне солодке сонце» вийде у жіночій серії. Як ви ставитеся до такого собі ярлика «жіночий роман», котрий може відтак причепитися до «Сонця»?

- Традиційно жіночий роман — це щось таке типу «сага про любов синьоокого брутета і тендітної білявки», але в українській літературі словосполучення «жіночий роман», принаймні у більшості моїх співрозмовників, стійко асоціюється із твором Оксани Забужко «Польові дослідження українського сексу». Сіль українського «жіночого роману» однією фразою звучить так: «Всі мужики - козли». У цьому сенсі я не пишу жіночих романів. Чоловіків я дуже люблю і зазвичай вони відповідають мені взаємністю. Про що й пишу. А щодо співпраці з «Кальварією», то мене просто розпирє від гордошів, що моя книжка вийде в одній серії з детективом Марини Меднікової «Крутая плюс» та збіркою «Без мужика» Євгенії Кононенко.

- Відтак — запитання до письменниці: що плануєте писати далі?

- Рішуче налаштована дописати і захистити кандидатську дисертацію. І нехай той, хто скаже, що написання дисертації — це не творча робота, пожбурить у мій бік дванадцятитомником Канта. Іще казкову повість пишу. Лише б часу вистачало. Моя муза (вже скоро дибатиме) найбільше ревнує маму до комп'ютера.

Інтерв'ю Галини Ткачук, студентки ФГН-1

Публікації

Ігор Лосев. Соціологічне «гетто» // День – 2006. – 1 березня. – С. 4.
Володимир Панченко. Після «Собору» (закінчення) // День – 2006. – 3 березня. – С. 8.
Людмила Таран. Ювілей – як нагадування // Вечірній Київ – 2006. – 3 березня. – С. 5.
Інна Ведерникова, Алла Котляр, Сергій Махун. Психологія вибору // Дзеркало тижня – 2006. – 4 березня. – С. 1, 20-21, <http://www.zn.kiev.ua/ie/show/587/52729/>
Андрій Бондар. Розумна пропозиція від Бі-бі-сі // Дзеркало тижня – 2006. – 4 березня. – С. 19, <http://www.zn.kiev.ua/nn/show/587/52719/>

НаУКМА в інформаційному просторі

[kiev.ua/nn/show/587/52719/](http://www.kiev.ua/nn/show/587/52719/)
Бібліотека у спадок // DW World.de – 2006. – 5 березня, <http://www.dw.org/ukrainian/euro/1.173800.1.html>
Олена Курячая. Высшие вузы // Бізнес – 2006. – 6 березня. – С. 57.
Клара Гудзик. «Насилля проти сумління» // День – 2006. – 7 березня. – С. 6.
Маріана Кавка. Франк-Вальтер Штайнмайер: «Хочемо, аби Україна рухалася європейським шляхом» // Демократична Україна – 2006. – 7 березня. – С. 4.
Ганна Козаченко. Спудейські дотепи // Слово Просвіти – 2006. – 8 березня.
Дмитро Дроздовський. Чотири стадії малоросійської онкології // Слово Просвіти – 2006. – 2-8 березня. – С. 5.
Інф. Студенти активізують співпрацю України та Польщі // ПроЄвропа (українсько-польський інформаційний проєкт) – 2006. – 10 березня, <http://proeuropa.info/news/?id=5417>
В'ячеслав Брюховецький запросив на теледебати Томенка та Кличка // Кияни – 2006. – 10 березня, <http://www.kiyany.com.ua/news/2006/3/10/12386.htm>
Ольга Коваленко. Створити систему якості вищої освіти // Освіта України – 2006. – 10 березня. – С. 2-3.
Управа ТУМ-Чикаго. Заради українського слова // Свобода – 2006. – 10 березня. – С. 13.
Інф. Найкращий навчальний заклад України – це... // Україна молода – 2006. – 11 березня. – С. 9.
Прес-центр НАУКМА. Крізь мембрану наукової істини (Михайло Теодорович Брик, співчуття) // Дзеркало тижня – 2006. – 11 березня. – С. 13, <http://www.zn.kiev.ua/nn/show/588/52824/>
Наталія Шульга. Прорив у світ чи «локальне геройство»? // Дзеркало тижня – 2006. – 11 березня. – С. 14, <http://www.zn.kiev.ua/nn/show/588/52819/>
Лариса Брюховецька. Хто – там? //

Дзеркало тижня – 2006. – 11 березня. – С. 19, <http://www.zn.kiev.ua/nn/show/588/52796/>
Вадим Гусєв. Могутня музика могутнього народу // Урядовий кур'єр – 2006. – 14 березня. – С. 16.
Ганна Козаченко. Студентська виставка // Демократична Україна – 2006. – 15 березня. – С. 10.
Тарас Марусик. З Ніжина має йти українізація // Шлях Перемоги – 2006. – 15 березня. – С. 11.
Ярина Михальонук. Тяжка втрата // Шлях Перемоги – 2006. – 15 березня. – С. 15.
Олена Яхно. Як вам політична реклама сезону? // День – 2006. – 15 березня. – С. 4.
Ігор Лосев. Не круто! На що «купу-

ють» виборця? // День – 2006. – 15 березня. – С. 4.
Ольга Брюховецька. Нотатки з «Берлінале» // Урядовий кур'єр – 2006. – 17 березня. – С. 8.
Марина Бобровська. Володимир Нікітін: «Найкращі університети Європи відмовляються від участі в Болонському процесі» // Україна молода – 2006. – 22 березня. – С. 9.
Василь Дробот. У програмі київської «Нашої України» – 170 тисяч авторів // Україна молода – 2006. – 22 березня.
Володимир Панченко. «Добрий ангел» // День – 2006. – 18 березня. – С. 7.
Станіслав Шевченко. В'ячеслав Брюховецький: «Академія є, дух свободи у ній процвітає...» // Урядовий кур'єр – 2006. – 23 березня. – С. 8.
Ігор Лосев. Влада плейбоїв // День – 2006. – 23 березня. – С. 4.
Леся Шовкун. В'ячеслав Брюховецький: «Я залишаюся Брюхом у «Могилянці» // Україна молода – 2006. – 24 березня. – С. 5, <http://www.unoloda.kiev.ua/number/640/303/23217/>
Анжела Афоніна. В'ячеслав Брюховецький: «Віктор Ющенко – найбільш консолідуюча постать у нашому суспільстві...» // Хрещатик – 2006. – 24 березня. – С. 6.
Marysya Horobets. Vita Brevis, Academia Longa // Welcome to Ukraine – 2006. - № 1(36). – С. 46-52.
Леся Волошка. Єхануров і «таємна кімната» // Україна молода – 2006. – 28 березня. – С. 7. -
Склад міжвідомчої робочої групи з питань запровадження незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти // Урядовий кур'єр – 2006. – 29 березня. – С. 9.
Редакція «Демократичної України». Від Національної Академії Наук України // Демократична Україна – 2006. – 29 березня. – С. 8.
Світлана Короненко. Гуманітарна освіта в небезпеці // Літературна Україна – 2006. – 30 березня. – С. 4.

Ірина Коробко. Соціолог Валерій Хмелько: «У Литвина не вистачило аргументів...» // Без Цензури – 2006. – 30 березня. – С. 8.

Телерадіоефіри

Наталія Шульга. Світові рейтинги університетів. Радіопрограма Г. Бабій «Мистецтво бути жінкою». Перший канал. 2 березня.
В'ячеслав Брюховецький. Політична ситуація в Білорусі. 5 канал. Програма «Новий час». 17 березня.
В'ячеслав Брюховецький. ТРК «Київ» у програмі «Київські перегони-2006». Теледебати. 18 березня.
Володимир Панченко. У надрах української культури. 5 канал. Програма

«Новий час» 21 березня.
Олександр Надтока. Генеологія відомих українських родів. Програма «Вечірній автограф». Радіо «ЕРА» на «Промені». 21 березня.
Алла Безусько. Про значення природничих наук. Програма «Ноїв ковчег». Радіо «ЕРА» на «Промені». 22 березня.
В'ячеслав Брюховецький. Телефільм про президента НАУКМА. ТРК «Київ», «Тоніс». 23 березня.
В'ячеслав Брюховецький. Телефільм про президента НАУКМА. Новий канал, ICTV. 24 березня.
В'ячеслав Брюховецький. Телефільм про президента НАУКМА. СТБ. 24 березня.
Лариса Масенко. Лінгвоцид української мови. Програма «Історія: правда і міфи». Третій канал. 24 березня.
В'ячеслав Брюховецький. Програма «Вечірній автограф». Радіо «ЕРА» на «Промені». 25 березня.
Олександр Дем'янчук. *Володимир Кушніренко.* Вибори 2006. УТ-1. 27 березня.
Юрій Мицик. Авторська програма «Історія: правда і міфи». Третій канал. 3, 10, 17, 24, 31 березня.

Сторінку підготувала
Олена Дмитрик,
студентка НАУКМА

Над випуском працювали:

Дмитро Дроздовський
Жанна Безп'ятчук
Іван Жежера
Олена Дмитрик
Анатолій Поліщук
Ярина Михальонук
Таїсія Шановаленко

Світлани
Сергія Росіньського

83328

UKMA Library * Book

0422606